

Tantárgy neve: Városantropológia (OTKA-Köztérkutatás)	Tantárgy Neptun kódja: BTKOM-NSZV01 – B Tárgyfelelős intézet: BTK-AFTI Tantárgyelem: szabadon választható (Spec.koll.)
Tárgyfelelős: Bognár László, dr., egy. doc., laszlo.bognar@uni-miskolc.hu	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: őszi félév	Előfeltétel:
Óraszám/hét: órák: szept. 14. (csütörtök) 08.00-10.00 szept. 30. (szombat) 09.30-17.30 okt. 5. (csütörtök) 10.00-12.00 dec. 1. (péntek) 10.00-18.00 dec. 15. (péntek) 10.00-18.00 C / 1 épület II: em. 201 (Simon) terem	Számonkérés módja: gy.j.
Kreditpont:	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kutatás központi fogalma a köztér. A köztér olyan nyílt, bárki által használható terület, amely városi szövetben aktívan jelen van, körülhatárolható, vagyis van olyan fizikai határa, amelyet szemmel láthatóan el lehet választani a környezettől. A tér lehet konkrét közigazgatási névvel ellátott tér, de lehet házak, utcák, vagy egyéb tájféldrajzi vagy műtárgy által határolt teresedés is, függetlenül attól, hogy visel-e társadalmilag deklarált nevet. Az elsősorban antropológiai, de módszerénél és megközelítésmódjánál fogva interdiszciplináris (vagyis több tudományterületet is érintő) kutatás posztiszocialista városokban vizsgálja a társadalom által tartalommal megtöltött közteret. Így a vizsgálódás az alábbi helyeken történik: Avas-dél lakótelep, Kazincbarcika, Tiszaújváros. A kutatásnak számos kulcsfogalma közül néhány: közterület, a közösen használt tér, a nyilvános tér, térhasználat, a tér és a társadalom kapcsolata, a tér kommunikációja, a térről való kommunikáció, a tér mint kommunikációs fél, a tér szimbolikus tartalmai, a tér történelme, a tér virtuális világban való másodlagos élete, a tér funkciói, a tér használói, tér és egyén – tér és közösség kapcsolata. A hallgatók az első órákon a kutatáshoz elméleti és módszertani bevezetőt kapnak, majd három különböző oktatóval, három megközelítésmódban lesz lehetőség a kutatásban való részvételre. Minden hallgatónak egyénileg vagy csoportosan egy önálló témát kell kidolgoznia. A félév során a helyszínen (terepen) is kell kutatást, megfigyelést, elemzést végezni. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> <i>képesség:</i> <i>attitűd:</i> <i>autonómia és felelősség:</i>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Szeminárium:	

Négy téma feldolgozása Kazincbarcika belvárosával kapcsolatban:

1. a két játszótér - a Főtéri játszótér (Mátyás király útra nyílik) és a Nagy játszótér (a Remény fája mellett) – megítélése a játszótereket használók részéről. A két játszótér megítélésének különbségei, látószögei. A két játszótér használóinak leírása, a szignifikáns különbségek jelzése.

2. az Egressy Béni út két végén álló iskola – az Irinyi János Református Oktatási Központ és a Szalézi Szent Ferenc Gimnázium különbségei. Az iskolák megítélése diákjai és tanárai részéről. Az diákok iskolán kívüli életének összehasonlítása (helybéliel-beutazók, az iskola és az otthonuk közt mivel töltik az időt, mennyire kötődnek Kazincbarcikához).

3. A „KolorCity Kazincbarcika” projekt megítélése a Május 1. út, a Jószerencsét út, a Mátyás király út által határolt városnegyedben. Mennyire ismert az ottlakók körében, milyen az ottlakók megítélése a projektről, milyen azoknak a háznak a lakói részéről a megítélése, akik az érintett házak valamelyikében laknak?

4. Az Egressy Béni út szobrainak és környező tereinek (kihasasodásoknak) a megítélése a terecskék látogatói részéről, az Egressy út lakóinak a részéről.

A feldolgozás módja: 1. fényképetűd vagy rövid antropológiai filmmontázs a választott helyszínről és annak látogatóiról, rövid írásos kommentár a felvételekhez, 2. riport az megkérdezettekkel (a riport szöveges változatban is szükséges), rövid kommentár a riportokhoz 3. rövid leírások az környezetről és az ott élőkéről és az ott tartózkodó emberekről.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A kurzust záró aláírás és megajánlott jegy szükséges feltétele: **1 db. vizuális csomag + 1 db. riport szerkesztett szöveggel + 1 db. elemzés.**

A csomagért a készítő csoport minden tagjának az aláírását és a jegyét ad, a csoport minden tagja azonos értékelést kap.

A beadás módja: az összes anyagot drive-ra fel kell tenni és szabad szerkesztői hozzáférést engedni a kurzus oktatójának. A drive linkjét a következő címre kell elküldeni:

laszlo.bognar@uni-miskolc.hu

Az e-mail formai feltételei:

a „tárgy” rovatban kell: hallgató neve, **a kurzus Neptun-kódja (amely kurzusra a háziesszét küldi)**
a szövegrészben kell: a hallgató neve, a kurzus Neptun-kódja (amely kurzusra a háziesszét küldi).

A beadás határideje: 2023. november 30. déli 12.00

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Határidő után (dec. 1-én vagy később) benyújtott csomag – aláírás megtagadva

A csomag hiteltelen – elégtelen

A csomag hiteles, de semmitmondó – elégséges-közepes.

A csomag hiteles, tartalmas – jó-jeles.

Kötelező irodalom:

A. Gergely András (szerk.) 2006-2010 *Város a képben (Városantropológiai mintázatok Terézváros példáján)*. Budapest: MTA Politikai Tudományok Intézete Etnoregionális és Antropológiai Kutatóközpont, pp. 7-40. (ISBN 978-963-7372-45-2, ISSN 1416-8391). Internet:
<https://mek.oszk.hu/10300/10306/10306.pdf>

A. Gergely András – Bali János (vál., szerk.) 2007 *Városantropológiai vázlatok és változatok. A városmegismerés kérdőjeleiből*. Budapest: MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont - ELTE BTK Néprajzi Intézet (ISBN 978-963-7372-56-8, ISSN 2061-6910). Internet:
<https://mek.oszk.hu/08200/08262/08262.pdf>

Szijártó Zsolt (szerk.) 2010 *KÖZ/TÉR. Fogalmak, nézőpontok, megközelítések*. Budapest-Pécs: Gondolat Kiadó - PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék (ISBN 978 963 693 251 0, ISSN 1789-5499). Internet:
<https://www.szaktars.hu/gondolat/view/szijarto-zsolt-szerk-kozter-fogalmak-nezopontok-megkozelitesek-2010/?pg=0&layout=s>

Ajánlott irodalom:

Batár Attila 2020: Párizsi térportrék. Budapest: Fuga / Terc. A mű angolnyelvű kiadása az interneten:
<http://www.lecarrebleu.it/wp-content/uploads/2021/01/LA-COLLECTION-9-2020-ENGLISH.pdf>

Berki Márton – Halász Levente (szerk.) 2014 *A társadalom terei, a tér társadalma*. Budapest: Art Webber Studio. Internet:
http://real.mtak.hu/25188/1/a_tarsadalom_terei_a_ter_tarsadalma.pdf

Csizmady Adrienne 2003 *A lakótelep*. Budapest: Gondolat. Internet:
<https://www.szaktars.hu/gondolat/view/cszimady-adrienne-a-lakotelep-2003/?pg=0&layout=s>

G. Fekete Éva – Nagy Zoltán – Lipták Katalin – Kiss Julianna (szerk.) 2018 *Szociális és szolidáris gazdaság a poszt-szocialista perifériákon*. Miskolc: ME Gazdaságtudományi Kar. Internet:
https://nemzetkozi-gazdalkodas.hu/files/13250/OTKA_k%C3%B6nyv.pdf

Gyáni Gábor 1990 *A városi mikroterek társadalomtörténete*. In *Tér és társadalom* 4. évf. (1990) 1. sz., pp. 1-13. Internet:
<http://real.mtak.hu/118313/1/160-Tanulm%C3%A1nyoz%C3%B6veg-320-1-10-20110806.pdf>

Jelinek Csaba - Bodnár Judit - Czirfusz Márton - Gyimesi Zoltán (szerk.) 2013 *Kritikai városkutatás*. Budapest: L'Harmattan. Internet:
<https://mek.oszk.hu/15200/15271/15271.pdf>

Rechnitzer János – Berkes Judit (szerk.) 2021 *Nagyvárosok Magyarországon*. Budapest: Ludovika Egyetemi Kiadó. Internet a linket ld. a keretes rész után.

https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/16508/863_Nagyvarosok_Magyarorszagon.pdf;jsessionid=86451396A78F02D2F5C8D50ECAA752F4?sequence=1